

PUTOVÁNÍ S KAMARÁDY

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
3.11	Podmínky vzdělávání pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání cizinců.....	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	Chyba! Záložka není definována.
6.1.1	ADVENT	22
6.1.2	CESTA DO ŠKOLKY	23
6.1.3	CESTUJEME.....	24
6.1.4	MŮJ DEN	25
6.1.5	JAK SE CITÍM.....	26
6.1.6	ŽIVOT HMYZU.....	27
6.1.7	JARNÍ TRADICE	28
6.1.8	MLÁĎATA	29
6.1.9	NA LOUCE.....	30

6.1.10	NA POLI	31
6.1.11	NÁŠ STÁT	32
6.1.12	NAŠE MĚSTO	33
6.1.13	NAŠE TĚLO.....	34
6.1.14	OHLÉDNUTÍ DO MINULOSTI.....	35
6.1.15	PODZIMNÍ TRADICE.....	36
6.1.16	PRÁCE DOSPĚLÝCH.....	37
6.1.17	PREVENCE ŠIKANY.....	38
6.1.18	PŘÍRODNÍ ZDROJE	39
6.1.19	RODINA	40
6.1.20	ROK.....	41
6.1.21	SMYSLY	42
6.1.22	SPORTY	43
6.1.23	SVĚT KOLEM NÁS	44
6.1.24	U VODY.....	45
6.1.25	UŽITKOVÁ ZVÍŘATA	46
6.1.26	V LESE	47
6.1.27	V SADU	48
6.1.28	V ZAHRADĚ.....	49
6.1.29	VE ŠKOLCE	50
6.1.30	VESMÍR.....	51
6.1.31	VOLNÝ ČAS	52
6.1.32	ZÁCHRANNÉ SLOŽKY	53
6.1.33	ZDRAVÁ STRAVA	54
6.1.34	ZDRAVÍ	55
6.1.35	ZIMNÍ TRADICE.....	56
6.1.36	ZNAKY JARA.....	57
6.1.37	ZNAKY LÉTA.....	58
6.1.38	ZNAKY PODZIMU.....	59
6.1.39	ZNAKY ZIMY.....	60
6.1.40	POHÁDKY.....	61
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	62
6.3	Dílčí projekty a programy	65
7	Systém evaluace.....	66
8	ZÁVĚR	71

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Putování s kamarády

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Ústí nad Labem, Vinařská 737/10, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Vinařská 737/10, 400 01 Ústí nad Labem

KONTAKTY:

Telefon do MŠ : 472 741 210

e-mail: skolka@msvinarskaul.cz,

web: www.msvinarskaul.cz

DS: s2wk29a

REDIZO: 600 085 244

IČO: 72744979

IZO: 102777209

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Iva Neuvirthová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Iva Neuvirthová ředitelka školy; Bc. Iva Neuvirthová zástupce ředitelky; spolupracovaly: Bc. Zuzana Ivanová a Bc. Štěpánka Kolínská (obě v současnosti na MD)

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Ústí nad Labem, okres Ústí nad Labem

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 2336/8, 400 01 Ústí nad Labem

1.4 Platnost dokumentu

Č.j. IN 63/2021

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2020 - 31. 8. 2023

ŠVP PV byl projednán na pedagogické radě dne 26.8. 2021

.....

ředitel školy

Bc. Iva Neuvirthová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 48/56

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola je dvojtřídní a nachází se v městském obvodu - Ústí nad Labem město, ve čtvrti Bukov na malém klidném sídlišti Pod Holoměří. V těsném sousedství školky je základní škola. V blízkosti školky se nachází ústecká sportoviště, Krajská nemocnice a v blízkém okolí je Střížovický vrch. Sídlíště, ve kterém školka leží, je nedaleko centra města a má trolejbusové spojení i s jinými částmi města. Nevýhodou položení školky je nedostatek místa na parkování.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy:

Budova mateřské školy je dvojpodlažní, přičemž dvojpodlažní je pavilon se třídami a jejím příslušenstvím. V prvním podlaží je třída Cvrčci a ve druhém podlaží třída Broučci. Třídy jsou heterogenní. Vybavení tříd odpovídá věku dětí. Ke každé třídě patří herna, sanitární příslušenství, šatna a přípravné kuchyňky. Ve druhé části prvního podlaží se nachází hospodářský pavilon s prádelnou, sklady, kuchyní, kanceláří vedoucí stravovny, sborovnou a ředitelnu. K výzdobě vnitřních prostor školky využíváme především dětských prací a výrobků, stěny zdobí i malby učitelek, dětí a rodičů. U školky je zahrada s pískovištěm, herními prvky, ale i pomůckami pro environmentální výchovu např. záhony pro pěstelské práce dětí, jezírko k pozorování vodních živočichů. Veškeré pomůcky pro výuku environmentální výchovy jsme pořídili z dotačních programů města a kraje. Venkovní výuka dětí může probíhat v altánku "Přírodníčku". Součástí zahrady je i sociální zařízení pro děti, sklad pomůcek a hraček. V roce 2016 byla vybudovaná branka a chodíček s přímým vstupem na zahradu.

Dopravní dostupnost školy:

Sídliště, ve kterém školka leží, je nedaleko centra města. MHD je dobře dostupná, spojuje sídliště s dalšími částmi města a navazuje na další veřejnou dopravu ve městě. Zastávka MHD se nachází cca 200m od budovy mateřské školy. Problémy jsou s dostupností osobními auty – před školkou není dostatek místa na zaparkování.

Informace z historie školy:

Mateřská škola se začala budovat současně s výstavbou sídliště Pod Holoměří, kde se nachází. V provozu je od 1. 9. 1981. V roce 2011 proběhla na školce oslava 30. let od otevření. Oslavy se zúčastnila i první ředitelka školy Alena Koželská, zástupci zřizovatele školy a některé p. učitelky, které během 30 let ve školce působily. Nechyběla spousta absolventů školky, kteří si školku prohlédli a u dobových fotek i hraček zavzpomínali. Akce proběhla díky spolupráci s bývalými "žáčky" školky a spolupráci se ZŠ, personálem školky, rodiči dětí a za finančního příspěvku zřizovatele školy Statutárního města Ústí nad Labem.

Budova školky je stará, ale dle finančních možností udržovaná. Při zateplování sídliště byla zateplená i školka, výměna oken proběhla v roce 2017. Vnitřní prostory budovy se pravidelně malují. Na zahradě školky máme krásné vzrostlé stromy, které zajišťují dostatek stínu, ale potřebovaly by prořezat (žádost od roku 2018). Také máme kolem zahrady původní plot, který by potřeboval opravit (žádost od roku 2008). V roce 2019 bylo opraveno schodiště u vstupu do budovy školky. Bezbariérový přístup k budově školky umožňuje boční vchod přes zahradu školky, který byl vybudován v roce 2016. Náplň školky je zaměřena na environmentální výchovu a tomu odpovídá i vybavení školní zahrady - potřeby pro pěstitelské i badatelské činnosti, domek pro pomůcky a přírodní učebna „Přírodníček“.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova MŠ je panelová- typizovaná a skládá se ze dvou pavilonů - pavilon hospodářský a pavilon se třídami. Hospodářský pavilon má dva vchody - jeden patří ke kuchyni, druhý ředitelství školky. Pavilon se třídami má společný vchod pro obě třídy. V obou třídách odpovídá zařízení heterogennímu složení dětí a je v souladu s hygienickými potřebami dětí. Součástí každé třídy jsou šatny a sociální zařízení. Školka je nadstandardně vybavena náradím na cvičení. V obou třídách se nachází pomůcky pro ITC vzdělávání i vzdělávání v dalších oblastech a pregramotnostech. Pomůcky i hračky jsou průběžně doplňovány tak, aby sloužily potřebám děvčat i chlapců a rozdílným věkovým skupinám na třídách. Hračky a pomůcky mají děti k dispozici jak ve třídách, tak v hernách ve skříních nebo na policích. Výtvarné pomůcky jsou ve výtvarných koutcích, kde je i umyvadlo. Děti s nimi manipulují dle pravidel stanovených na jednotlivých třídách. Prostředí školky odpovídá jejím potřebám, Výtvarné a pracovní práce dětí jsou vystaveny v šatnách jednotlivých tříd nebo na schodišti, popř. ve vestibulu školky. Ke školce patří zahrada s pískovištěm a herními prvky pro děti. Díky environmentálním projektům máme zahradu nadstandardně vybavenou pomůckami na pozorování hmyzu, ptáků, zvířat, vodních živočichů. Děti se na záhoncích věnují pěstitelským činnostem. Vnitřní i venkovní vybavení školky odpovídá hygienickým a bezpečnostním předpisům.

V současné době neplánujeme žádné investiční změny - pouze máme již několik let zažádáno o opravu plotu kolem školní zahrady. V budově školy plánujeme do roku 2023 upravit vestibul a chodbu školky - oprava krytů na radiátorech, obnovení obložení schodiště. Na třídách také plánujeme opravy krytů na radiátory a doplnění o police na hračky (do roku 2024). Zažádáno máme o výměnu stolů a židliček, které bychom rádi vyměnili do roku 2022. Třídy jsou dostatečně vybaveny, tak postupně pouze hračky, knihy a didaktické pomůcky doplňujeme. K lepšímu přístupu k internetu, především na třídě Broučci a u vedoucí stravovny proběhne do konce roku 2020 výměna WIFI přístrojů a celková oprava rozvodu internetu na školce.

3.2 Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava dle příslušných hygienických předpisů. Je dodržována vhodná skladba jídelníčku a technologické postupy při přípravě všech pokrmů. Rodiče jsou informováni o skladbě jídelníčku ve vestibulu školy a na webu školy. Pitný režim je zajištěn po celý den (neslazené a slazené nápoje, pitná voda, šťáva z ovoce). Děti se mohou samy obsloužit, k dispozici mají nerezové konvice a plastové kelímky. V letních měsících na školní zahradě je nádoba s výpustným kohoutkem a plastové kelímky. Když děti odchází na vycházku, doplní si dle svého výběru nápoj do lahve, kterou si nosí z domova. Děti se do jídla nenutí, vhodnou formou se snažíme,

aby pokrm ochutnaly. Především u pokrmů, které děti neznají např. bulgur, jáhly. Učíme děti správnému stolování, vedeme je k samostatnosti, starší děti jedí příborem, nalévají si polévku, pití apod. Každou středu si děti samy mažou pomazánku na pečivo (mističky s pomazánkou uprostřed stolu). Děti mají dostatek čerstvé zeleniny a ovoce. Podáváme je vždy k svačinkám a také k hlavnímu jídlu.

Děti se schází na třídách od 6,00 hod. do 8,00 hod. Do 7 hod jsou spojeny na jedné ze tříd. Odpoledne zpravidla odchází děti mezi 14,00 - 16,30 hod, spojeny jsou děti od 15,30 hod. Zohledňujeme i individuální potřeby rodiny, dobu příchodu lze přizpůsobit. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouhou dobu venku a to zpravidla v délce 2 hodin - výjimku tvoří nepříznivé klimatické podmínky (silný déšť, vítr, mráz). Třídy i herny na obou třídách jsou přizpůsobeny a vybaveny tak, aby odpovídaly potřebám dětí všech věkových kategorií, tudíž i potřebám volného pohybu dětí. V hernách mají děti dostatek prostoru i dostatek náradí a náčiní pro pohybové hry a aktivity. Děti zpravidla odpočívají mezi 12,30 - 14, hod. S přihlédnutím k individuálním potřebám dítěte se může odpočinek na začátku školního roku prodloužit. Odpočinek se zkracuje předškolákům - od ledna po krátkém odpočinku a pohádce mají připravené činnosti na přípravu do školy, od května využíváme pro odpočinek s předškoláky i zahradu (odpočinek na karimatkách).

V naší mateřské škole je hlavním cílem výchova ke zdravému životnímu stylu, tudíž i zaměstnanci se snaží jít dětem příkladem. Do programu školky je zařazováno dostatek pohybu i projekty ke zdravé stravě, k výchově ke zdraví a projekty k prevenci.

Podmínky v hernách i třídách odpovídají heterogennímu složení dětí a v současné době neplánujeme jejich změnu. Upravit bychom chtěli zahradu, dle finančních možností dokoupit nějaké balanční pomůcky (např. most) do roku 2023.

Zlepšit plánujeme během podzimu 2020 pitný režim dětí nákupem plastových lahví každému dítěti (možnost sledovat kolik jednotlivé děti během dne vypijí).

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogové i provozní zaměstnanci mateřské školy pracují v přátelské atmosféře, a tím připravují dětem prostředí, ve kterém se cítí spokojeně a bezpečně. Učitelky se snaží ve vztazích mezi dětmi nenásilně zamezovat projevům násilí a šikany. Nově příchozí děti mají dostatek času a možnosti k adaptaci na prostředí mateřské školy - nově příchozím dětem umožňujeme, aby v době adaptace na prostředí školky byl přítomen rodič po určitou dobu v době ranních her dle dohody s učitelkou. Děti, ale i dospělí se řídí etickými pravidly, učitelky se snaží navozovat přátelskou a pohodovou atmosféru. Děti mají dostatek časového prostoru ke spontánní hře, dostatek pohybu

ve volných nebo vedených aktivitách. Učitelka v naší školce má dostatek času pracovat s předškolními dětmi dle individuálních potřeb dítěte (po pohádce a krátkém odpočinku) dle plánu - práce s knihou, grafomotorika, práce na tabletu, výtvarné a pracovní činnosti apod. Děti mají možnost vybírat si z nabídky denních programů, které odpovídají mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Děti mají dostatek časového prostoru pro dokončení započaté práce. Učitelky svým jednáním přirozeně a citlivě navozují situace pohody a klidu, nechávají dětem osobní svobodu a také určitou mírou omezují volnost dětí - na obou třídách děti dodržují třídní pravidla. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými panuje vzájemná důvěra, pomoc a podpora. Učitelky podporují děti v jejich zájmech, oceňují zlepšení a pokroky dětí ve vzdělávání. K hodnocení dětí přistupují individuálně – snažíme se o formativní hodnocení. Pedagogové a zaměstnanci školy se chovají tak, aby byli dětem příkladem.

Problémem je přistupovat k hodnocení dítěte individuálně, proto se v následujících dvou letech tj. do roku 2022 budou učitelky vzdělávat především ve formativním hodnocení dítěte a k diagnostice dítěte. V současné době se snažíme o zlepšení. Také bychom do roku 2022 chtěli mít vypracovaný plán vedení portfolia dítěte - v současné době stále pracujeme na jeho podobě.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je pružný. Během dne se prolínají hrové činnosti, cvičení, programově řízená činnost, spontánní činnost, pobyt venku, odpočinek, a to tak, aby veškeré činnosti probíhaly v souladu se zájmy dětí a cíli MŠ. Pohybové aktivity jsou nedílnou součástí denního programu MŠ. Pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity různého druhu. Podle věku mají děti možnost zúčastnit se zájmových činností - plavání, bruslení, jóga. Hlavním cílem vzdělávání je poznávání a ochrana přírody, seznámit děti s některými tradicemi a vytvořit u dětí základy pro zdravý způsob života, do kterého patří nejen správná životospráva, ale i dostatek pohybu. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, děti nacházejí v MŠ potřebné soukromí, zázemí a bezpečí. Poměr spontánním a řízených činností je v denním programu vyvážený - snažíme se, aby nepřevládaly činnosti řízené. Děti mají dostatek času na spontánní hru. Činnosti, které v MŠ probíhají, vedou děti k vlastní aktivitě a experimentování. V náplni vzdělávání nechybí i činnosti kooperativní - děti se učí spolupracovat a pomáhat dětem menším. V MŠ jsou vytvářeny podmínky pro všechny formy činností - individuální, skupinové, frontální. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Na třídách se děti vzdělávají s přihlédnutím k věku dítěte, ale i k jejich individuálním schopnostem a potřebám. Jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky při realizaci plánovaných činností. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Prostředí tříd se snažíme průběžně a dle potřeb upravovat. Během podzimu 2020 by se měl na třídách obnovit koutek "Přírodnicek", kde by děti měly nejen pomůcky na zkoumání, ale i nějaké živočichy a rostliny, o které by se děti staraly. Koutky na třídách se budou přizpůsobovat věkovému složení dětí. Doděláno nejpozději v roce 2021.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci provozních zaměstnanců školy jsou dány náplní jejich práce. Pravomoci pedagogů a učitelek jsou dány náplní jejich práce, organizačním řádem, rozdělením kompetencí na daný školní rok. Informace jsou předávány na společných poradách nebo jsou předávány osobně ředitelkou školy, zástupkyní ředitelky nebo hospodářkou a poté jsou vyvěšeny na nástěnce v provozním pavilonu. Ředitelka ponechává dostatek pravomocí jednotlivým zaměstnancům a respektuje jejich názor, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat. Akce a projekty plánujeme společně před začátkem školního roku a jsou součástí ročního plánu. Konkrétní akcí či projektem je pověřena jedna učitelka, která potom dále deleguje úkoly pro ostatní zaměstnance. Akcí se většinou aktivně účastní i provozní zaměstnanci. Pedagogický tým se skládá z pěti učitelek, které vytváří příjemné prostředí pro děti i jejich rodiče. Díky společným projektům, které jsou pořádány pro děti i rodiče nebo ve spolupráci s rodiči je vztah mezi učitelkami, dětmi a jejich rodiči vstřícný. Rodiče jsou o vzdělávání svého dítěte pravidelně informováni. Plánování pedagogické práce vychází z analýz, ze zkušeností a z rozhovorů s rodiči, popř. ze Sebehodnocení školy (rok 2019.) Na vytváření ŠVP PV se podílely čtyři učitelky a svými podněty se zapojili rodiče i ostatní zaměstnanci školy. Mateřská škola spolupracuje především s rodiči, se základní školou a některými školkami, se zřizovatelem, se SPC a PPP především při odkladech školní docházky, s některými složkami integrovaného sboru, se Zdravotnickou školou, s UJEP, s ekologickými centry.

Spolupráce mezi provozními a pedagogickými zaměstnanci, mezi zaměstnanci a rodiči je na velmi dobré úrovni. Zlepšení vidíme ve větší míře poskytování individuálních pohovorů rodičů s třídní učitelkou o výsledcích vzdělávání jejich dítěte - pohovor při analýze Portfolia dítěte a jeho diagnostice. V současné době probíhají pravidelná sezení pouze s rodiči předškolních dětí. Situaci bychom chtěli zlepšit již během školního roku 2020-2021.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. V MŠ pracuje pět plně kvalifikovaných učitelek. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky se vzdělávají dle svých zájmů, ale i cílů MŠ samostudiem nebo dle finančních možností školy na seminářích a kurzech. Dlouhodobé cíle ve vzdělávání kopírují cíle školy, tzn. vzdělávání především v environmentální výchově, ale i v činnostech, které se váží k tradicím, nezapomínáme i na problémové děti a na preventivně zdravotní pohyb. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby

zájmové činnosti nenarušovaly chod školy. Na začátku každého školního roku se domluvíme na termínech a časech (bruslení, plavání), aby plánovaný Rozpis přímé pedagogické práce byl aktuální a nenarušoval ostatní činnosti. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je podle možností a podmínek školy zajištěno optimálně především při práci ve skupinách, při zájmových a pohybových činnostech, při projektech a při obědě. Všichni zaměstnanci školy se chovají profesionálně a vstřícně a jdou dětem příkladem. V mateřské škole se p. učitelka zúčastnila v loňském roce kursu pro logopedického asistenta a pro ostatní učitelky připravila plán "logopedické prevence" pro práci s dětmi na třídách. Naše školka poskytuje pro děti možnost "zacvičit" si jógu, která napomáhá zdravému vývoji dítěte při zájmové odpolední činnosti, kterou vede učitelka, která absolvovala semináře. Ve školce máme i „enviromentalistu“ s platným ukončeným vzděláváním. Učitelky, které vedou zájmovou činnost „Flétnička“ mají také absolvované semináře.

Ve školce pracují tři bezdětné mladé učitelky, u kterých je předpoklad, že odejdou na mateřskou dovolenou. Cílem bude nahradit tyto učitelky plně kvalifikovanými učitelkami, tak, aby neklesla úroveň vzdělávání dětí v naší školce. Pokud bude ve finančních možnostech školy, rádi bychom pokračovali v nastaveném plánu vzdělávání učitelek, především ve formativním hodnocení, práci s Portfolii dětí při rozhovorech s rodiči.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi rodiči a pedagogy panuje oboustranná důvěra, otevřenost, porozumění, ochota spolupracovat. Učitelky pravidelně a dostatečně informují rodiče co se v mateřské škole děje – formou školního zpravodaje, který pro rodiče i děti vydáváme každého čtvrt roku. Učitelky informují rodiče o dětech formou individuálních rozhovorů – výsledky diagnostiky dětí. Rodiče k informacím o dětech mohou využít konzultační hodiny nebo neformální setkání při akcích školy, popř. si domluvit s učitelkou schůzku. O akcích a chodu školy jsou informováni na nástěnkách ve vestibulu školky, webu školky nebo v šatnách u každé třídy, nově i na facebooku, k fotografiím mají rodiče přístup na „Rajče cz.“ (na heslo). Rodiče mají možnost sledovat rozvoj svého dítěte v šatnách na nástěnkách, ve vestibulu (výtvarné práce, pracovní činnosti). V šatnách na obou třídách na určených místech jsou umístěny v deskách pracovní listy, grafomotorický rozvoj dítěte - rodiče mohou nahlédnout.

Rodiče mají ve školce fond rodičů - vybírá ho hospodárka školy - výši částky si rodiče odhlasují na začátku školního roku na první schůzce. V průběhu roku mají možnost nahlédnout a průběžně se informovat o čerpání peněz z fondu. Z fondu se hradí např. Mikuláš, Letní slavnost, Karneval, Čarodějnické akce, aj. Velké plus pro naši MŠ jsou velice aktivní rodiče, kteří nám po dohodě s učitelkami zajišťují zajímavé akce pro celou školu. Zapojují se i do sponzorování akcí nebo sponzorování MŠ obecně.

Chtěli bychom udržet výbornou spolupráci s rodiči i v dalších letech a zapojit do dění ve školce vždy i nově nastupující děti a jejich rodinné příslušníky tak, jak se nám to dosud dařilo. V lednu 2020 byly

nabídnuty rodičům předškoláků konzultace ke školní zralosti jejich dítěte nad diagnostikou, kterou učitelky prováděly. Tento trend bychom chtěli udržet a v dalších letech bychom chtěli konzultace nabídnout i ostatním rodičům (nad Portfoliem dítěte). Zkušebně bychom pro zájemce tyto konzultace organizovali již ve školním roce 2020-2021 a v dalších letech zlepšovali.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezpečné. Přístup do školky je částečně bezbariérový (možnost příchodu přes zahradu). Bezpečnost je zajištěna videotelefonem a bzučákem. Mateřská škola je vybavena didaktickým materiálem na rozvoj všech pregramotností, pro práci individuální i pro práci ve skupinách, pro práci s dětmi od 2,5 do 7 let. Z důvodu častých logopedických vad je u nás ve školce od školního roku 2020-2021 preventivně na třídách zařazena jazyková chvilka. Učitelky větší pozornost věnují i dětem s odkladem školní docházky - vypracovávají si plán práce dle výsledku vyšetření z SPC. Mateřská škola spolupracuje při diagnostice dětí s poradenským zařízením i s rodiči dětí. Pokud je potřeba třídní učitelky doporučí rodičům návštěvu SPC nebo jiného poradenského zařízení. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Pokud se ve třídě vzdělává dítě mladší tří let nebo dítě s přiznaným podpůrným opatřením. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Pedagogové školy vybírají vhodné vzdělávací metody a prostředky, které odpovídají individuálním možnostem dítěte. V rámci výchovně vzdělávacího procesu uplatňují profesionální postoj nejen pedagogové, ale i ostatní personál školy.

Do současné doby jsme v naší školce neměli dítě s diagnózou přiznaného podpůrného opatření vyššího než je stupeň 1. Pokud by takové dítě do školky nastoupilo, zařízení třídy by se operativně upravilo (pokud by bylo třeba). Ve školce se zatím vzdělávají děti, které dovrší 3 let nejpozději do konce daného kalendářního roku. Pro tyto děti jsou již nyní ve třídě vytvořeny podmínky.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky vzdělávání i u dětí nadaných a stanoví podpůrná opatření pro podporu různých druhů nadání. Mateřská škola je vybavena dostatkem knih a encyklopedií, pro potřeby dětí je nadstandardně vybavena ITC (bee booty, tablety, magicbox, interaktivní tabule), nadstandardně je vybavena i sportovním nářadím a náčiním. Na třídách je dostatek materiálu a pomůcek ke zkoumání, k rozvoji logického myšlení apod. Pokud se dítě s nadáním ve třídě objeví, učitelka k němu přistupuje individuálně tak, aby jeho talent rozvíjela např. nabídkou činností. Nadanému dítěti jsou ukládány takové úkoly, které jeho talent rozvíjí nejen při individuální činnosti, ale např. i složitějším zadáním při skupinových nebo frontálních činnostech. Pedagogové se snaží znalosti a dovednosti nadaného dítěte rozvíjet během celého výchovně vzdělávacího procesu. Podporují jeho zvědavost, originalitu, tvořivost a povzbuzují ho v dalších činnostech. Ve školce se

snažíme spolupracovat i s dalšími institucemi nejen poradenskými, např. sportovní organizace, UJEP apod.

V naší mateřské škole jsme zatím diagnostikované nadané dítě neměly, ale i pokud se objeví dítě nadané např. je schopno "zabrňkat" písničku na klavír, sportovně nebo výtvarně nadané dítě snažíme se rodiče nasměrovat do sportovních oddílů, do ZUŠ apod. Takové děti se snažíme i nyní podporovat a rozvíjet a v takové činnosti chceme pokračovat i v dalších letech.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší školce se do současné doby děti dvouleté nevzdělávají, ale naše mateřská škola je připravena pokud bude potřeba vytvořit podmínky pro děti dvouleté. Didaktické materiály i hračky ve školce máme. V naší školce jsou děti v heterogenních třídách. Pokud by do školky nastoupily děti dvouleté je pro ně připravena třída Cvrčci, která má sociální a hygienické zařízení odpovídající menším dětem. Ve školce máme variabilní nábytek, který je možný přizpůsobit dětem mladším tří let. Ve třídě Cvrčci je variabilní i zařízení herny. Šatny dětí jsou standardně vybaveny - boxy pro uložení oblečení a botník. Režim dne je v naší mateřské škole přizpůsoben věkové skladbě dětí ve třídě. Třída, kde se vzdělává více malých dětí má dříve oběd, učitelkám je k dispozici školnice nebo školní asistent, především při sebeobsluze dětí a hygieně. Ve školce se snažíme, aby nástup dětí do školky byl bezproblémový a pro děti co nejméně stresující. Rodičům umožňujeme být v začátcích docházky dítěte do školky přítomni ve třídě po přiměřeně dlouhou dobu a po dohodě s třídní učitelkou. Děti mají možnost si do školky nosit svoje mazlíčky, především na spaní nebo pro pocit bezpečí a domova. Ve třídách preferujeme práci ve skupinách. Pokud je frontální vzdělávání, učitelky volí vhodnou a přiměřenou náplň pro různé věkové skupiny. Snažíme se přistupovat k dítěti individuálně, ale uplatňujeme důslednost a potřebu dodržování třídních i bezpečnostních pravidel nejen v budově školky, ale i mimo ni. Ve školce se snažíme podněcovat pozitivní vztahy mezi dětmi různých věkových skupin, soudržnost a kamarádství mezi dětmi. To vše přispívá k důvěře rodičů v naší školku.

Naše školka je dvojtřídní, a tudíž je vzdělávání dvouletých dětí v samostatné třídě nemožné. Proto bychom děti dvouleté museli vzdělávat společně se staršími dětmi. Možnost přizpůsobení je na spodní třídě Cvrčků, kde je sociální zařízení přizpůsobeno menším dětem. Nábytek na třídě i v herně je flexibilní, tudíž by stačila úprava prostředí. Pokud nastane situace, že do školky nastoupí děti dvouleté, bude potřeba doplnit některé hračky a didaktický materiál.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V naší školce se v současné době žádní cizinci nevzdělávají, ale pokud bude potřeba dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytneme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Pokud nastane situace, že budou v naší školce 4 a více cizinců budeme využívat jako podpůrný materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Vzdělávání bude probíhat dle organizačních možností školky v 15 minutových blocích 4x týdně při práci ve skupinách.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Obě třídy v MŠ jsou heterogenní. Pojmenování tříd vychází z přírody - třída v přízemí jsou Cvrčci, třída v 1. patře Broučci. Náplň v obou třídách vychází ze stejných záměrů, cílů a kompetencí, pouze obsah vzdělávání si učitelky na třídách tvoří samy. Třída Broučci je více vybavena sportovním nářadím a náčiním, třída Cvrčci je více vybavena hudebními pomůckami. Učitelky mají možnost si pomůcky půjčovat. Během dne se prolínají hrové činnosti, cvičení, programově řízená činnost, spontánní činnosti, pobyt venku, dle individuálních potřeb odpočinek dětí a to tak, aby veškeré činnosti probíhaly v zájmu dětí a cíli MŠ.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do tříd jsou děti zařazovány podle přání rodičů nebo podle věku dítěte a pohlaví tak, aby nepřevládala ve třídě některá skupina dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Učitelky se na třídách překrývají při zájmových činnostech - např. "hry na flétnu", sportovních činnostech plavání, bruslení nebo při projektech např. projekt pro předškoláky "Zdravý úsměv" a při obědě a následném ukládání na odpočinek. Také se dle možností překrývají na pobyt venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy stanovuje ředitel školy ve spolupráci se zřizovatelem.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání umožňujeme na žádost rodičů. Dítě se dostaví ve stanoveném termínu (listopad - leden) k přezkoušení ověření úrovně dosažených očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí. Po ověření úrovně potom doporučíme zákonnému zástupci další postup při vzdělávání nebo v případě potřeby na základě pedagogické diagnostiky doporučit návštěvu školského poradenského zařízení k posouzení školní zralosti. Pokud se dítě nedostaví v řádném ani náhradním termínu k přezkoušení, bude dítěti v souladu s §34 Školského zákona ve správním řízení individuální vzdělávání ukončeno a po převzetí rozhodnutí musí dítě nastoupit do mateřské školy.

Pravidla vzdělávání dětí s povinnou předškolní docházkou:

Při uzavření školky z důvodu karantény nebo jiného nařízení krajské hygienické stanice bude probíhat vzdělávání dětí s povinnou předškolní docházkou formou online výuky přes počítač nebo formou zadávání „úkolů“ na facebooku školky. Rodiče dětí mohou s třídní učitelkou také komunikovat přes telefony nebo si domluvit schůzku k předání materiálů v budově školky.

Toto opatření se bude týkat i situace, kdy bude ve školce nepřítomna více jak polovina těchto dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je rodinného typu a je zaměřena na zdravý vývoj dítěte a výchovu dítěte ke zdravému životnímu stylu. Hlavním cílem vzdělávání je připravit děti pro život v naší společnosti. Důležitou součástí náplně naší školky je poznávání a ochrana přírody, seznámení dětí s některými tradicemi a vytvoření u dětí základů pro zdravý způsob života, do kterého patří nejen zdravá strava, ale i dostatek pohybu, což nám umožňuje i poloha naší školky, která stojí poblíž ústeckých sportovišť a blízko přírody. Náplní naší školky jsou projekty na poznávání přírody, historie, poznávání našeho města a okolí školky, preventivní programy, při kterých spolupracujeme s dalšími organizacemi, pohybové, hudební, výtvarné a poznávací činnosti, včetně experimentů. Ve školce upřednostňujeme prožitkové učení. Součástí náplně naší školky jsou i společné akce s rodiči a tradice, které ve školce dodržujeme např. zahradní slavnost, Dýňování, podzimní akce, předvánoční nebo jarní akce - vždy připravené na určité téma, které koresponduje s ročním plánem školy.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

1. Pokračovat v dobré práci s dětmi i budování zdravých vztahů v kolektivu a výborné spolupráci s rodinnými příslušníky dětí
2. Vytvářet u dětí povědomí o přírodě a její ochraně, o naší minulosti a našem městě v rámci vzdělávacích témat i projektů
3. Učit děti zdravému způsobu života včetně zdravé stravy a dostatku pohybu, učit děti mít rád pohyb a sport.
4. Učit děti samostatnosti, kritickému myšlení a umožnit dětem rozvoj jejich talentu
5. Snažit se o prohloubení spolupráce mezi ZŠ a jinými MŠ
6. Pokračovat v dobré image školy a nadále ji rozvíjet.
7. Dále dle finančních možností zlepšovat a obnovovat vybavení školy a zahrady MŠ
8. Vytvořit podmínky pro kvalitní kvalifikované učitelky a umožnit jim další vzdělávání

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Ve školce se snažíme, aby spontánní a řízené činnosti byly vyvážené. Řízené činnosti frontální využíváme především při pohybových, hudebních a poslechových činnostech nebo při motivaci. Více prostoru věnujeme činnostem ve skupinách ať již dle věku, kdy skupiny pracují na dané téma, ale s jiným cílem nebo kooperativnímu učení, kdy se děti učí ve skupině spolupracovat a rozdělovat si úkoly. Individuálním činnostem se věnujeme především při ranních hrách nebo odpoledních činnostech. Starší děti mohou pracovat i při odpočinku menších dětí např. dodělávat si rozdělanou práci nebo využít nabídky činností, kterou dostanou od učitelky.

Metody vzdělávání:

Učitelky dětem vzdělávání předkládají ve 14 denních integrovaných blocích. Všechny činnosti se vztahují k danému tématu a vycházejí z praktických zkušeností a konkrétních situací (např. Olympiáda), životních problémů nebo daného časového období (Vánoce, prázdniny apod.) Zaměření těchto bloků je pro děti srozumitelné, užitečné a prakticky využitelné. Pomáhají dítěti poznat sama sebe, ale i okolní svět, rozumět jeho dění a umět se v něm orientovat.

Vzdělávání má především charakter hry, zábavy a zajímavých činností - což odpovídá mottu naší školy - "Kdo se nenudí, nezlobí, aneb hrou a zábavou k učení". Učení je založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém, kritickém, kooperativním a situačním učení hrou, převážně ve skupinkách. Skupinky se většinou vytváří podle věku, ale učitelky přihlíží i k individuálním dovednostem a schopnostem dítěte v dané situaci a daném úkolu. Při spontánních činnostech si skupinky vytváří děti samy. Ke spontánním činnostem slouží především koutky. Snažíme se omezovat učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Snažíme se u dětí pěstovat zvědavost především při pozorování, experimentech nebo hrách s ITC a samostatnost při rozhodování. S dětmi využíváme hry didaktické, pohybové, hudební a dramatické, experimentační, situační, tvořivé a kritické učení. Při hrách se snažíme omezovat soutěže, ale občas je zařazujeme při tělesné výchově - soutěže v běhu, hodu apod.

Učitelky při hodnocení práce nebo činnosti dětí používají formativní hodnocení – semafor, smajlíci, barevné kuličky apod.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Mateřská škola vytvoří podmínky vzdělávání pro děti se specifickými potřebami a děti nadané a stanoví podpůrná opatření a opatření pro podporu různých druhů nadání. PO 1. stupně uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP), který pověřený pedagog vypracuje na základě pedagogické diagnostiky. Jedná se o opatření, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování při činnostech vyplývá, že má drobné problémy během plnění úkolů. Cílem PO v tomto stupni je aplikovat běžně dostupné metody a formy práce, které při správné aplikaci mohou působit jako prevence případných výchovně vzdělávacích neúspěchů. PO 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Na základě konzultace pedagogů s rodiči dítěte, je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ, kterýžto určí stupeň PO. Pedagog vypracuje individuální vzdělávací plán (dále IVP) po konzultaci se zákonnými zástupci dítěte, s ředitelkou MŠ a s ŠPZ, nejpozději však do jednoho měsíce od obdržení písemného vyjádření ŠPZ k PO dítěti.

Dítě, které vykazuje známky nadání je dále podporováno a jeho talent rozvíjen.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Vzdělávání dětí se specifickými potřebami a dětí nadaných se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (viz. příloha), který vychází z tohoto ŠVP a závěrů poradenského zařízení ve spolupráci se zákonnými zástupci. Vzdělávání dětí probíhá podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Plán je zpracován třídními učitelkami nejpozději 1 měsíc od obdržení doporučení. V průběhu roku může být doplňován a upravován.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení PO ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná PO vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí SPC nebo PPP ve spolupráci se školou.

Zodpovědné osoby:

Rodiče předají pedagogům při nástupu dítěte do MŠ veškerou potřebnou dokumentaci, osobní a zdravotní pomůcky s náležitými instrukcemi k jejich použití (i písemně). Bude vymezen prostor pro umístění pomůcek. Informace o zdravotním stavu dítěte, jeho zvláštnostech a potřebách napíše zákonný zástupce do portfolia dítěte, která bude uložena na dostupném místě s ohledem na zajištění ochrany osobních dat dítěte. Veškerý personál školy musí být seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte se SVP bude vyžadovat. Personál školní jídelny musí být zákonnými zástupci seznámen se speciálními stravovacími návyky dítěte, případnými omezeními dítěte či potravinovými alergiemi. Úpravy prostor budeme aktuálně přizpůsobovat konkrétnímu znevýhodnění dítěte. S rodiči lze dohodnout způsob adaptace. Dítě je postupně seznamováno s prostředím MŠ, jejími zaměstnanci, denním režimem. Pedagogové ve třídě vyhodnocují každý den a domlouvají případné změny a postupy. A to i v případě, že je přítomen asistent pedagoga. Nezbytná bude i práce s třídním kolektivem – hledání způsobů, jak porozumět specifickým projevům chování kamaráda, jak pomoci, eliminace patologických jevů – rozvoj tolerance, empatie.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola je dvoutřídní. Kapacita školky je každoročně naplněna. Vzdělávání a péče o děti od dvou do tří let, tak není možné jak provozně, tak ani organizačně zajistit ve třídě pro dvouleté děti. Dvouleté děti by musely být ve smíšené třídě což je problém, a to zejména pro nedostatek individuální péče a dohlížejíciho personálu ve třídě. Kdyby tato situace nastala, musela by školka zajistit dalšího pracovníka, a to chůvu, která by se těmto dětem věnovala tak, aby mohl být zajištěn dostatek emoční podpory, přirozeného prostředí, činností a mohly být tak naplněny aktuální potřeby dětí pro jejich průběžný odpočinek. Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně zajištěna v souladu s platnými předpisy.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání cizinců v MŠ

Ředitelka školy zajistí pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu, pokud se ve školce budou vzdělávat nejméně 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání bude probíhat dle organizačních možností školky při práci ve skupinách ve 4 blocích po 15 minutách nebo 3 blocích po 20 minutách.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

Jednotlivé integrované bloky vychází především z cílů naší školy – poznávání přírody, výchově ke zdraví a zdravému vývoji dítěte, poznávání tradic, apod. Každý blok se objeví nejméně 1x během tří let, kdy je školní vzdělávací program v platnosti v třídních vzdělávacích plánech. Učitelky se dohodnou na tématech na daný školní rok a na integrované bloky, které v daném roce budou plnit.

6.1.1 ADVENT

Název integrovaného bloku	ADVENT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s vánočními zvyky a tradicemi.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj společenského i estetického vkusu	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	poznat napsané své jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

6.1.2 CESTA DO ŠKOLKY

Název integrovaného bloku	CESTA DO ŠKOLKY (BEZPEČNOST, BYDLIŠTĚ)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cesta do školky, její okolí a bezpečnost.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.3 CESTUJEME

Název integrovaného bloku	CESTUJEME
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Dopravní prostředky a dopravní značky.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.1.4 MŮJ DEN

Název integrovaného bloku	DENNÍ DOBY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Denní doby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
Se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.1.5 JAK SE CITÍM

Název integrovaného bloku	EMOCE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Emoce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	chápat slovní vtíp a humor
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

6.1.6 ŽIVOT HMYZU

Název integrovaného bloku	HMYZ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hmyz ve vodě, v lese, na louce apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.1.7 JARNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	JARNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Velikonoce, rozloučení se zimou, Čarodějnice apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

6.1.8 MLÁĎATA

Název integrovaného bloku	MLÁĎATA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Mláďata – hospodářská zvířata, lesní zvířata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

6.1.9 NA LOUCE

Název integrovaného bloku	NA LOUCE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život na louce během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

6.1.10 NA POLI

Název integrovaného bloku	NA POLI
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život na poli během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	utvořit jednoduchý rým

6.1.11 NÁŠ STÁT

Název integrovaného bloku	NÁŠ STÁT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s Českou republikou – historie, současnost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

6.1.12 NAŠE MĚSTO

Název integrovaného bloku	NAŠE MĚSTO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s naším městem – historie, současnost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímát si nepořádků a škod, upozornit na ně
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

6.1.13 NAŠE TĚLO

Název integrovaného bloku	NAŠE TĚLO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s naším tělem, prevence nemocí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.14 OHLÉDNUTÍ DO MINULOSTI

Název integrovaného bloku	OHLÉDNUTÍ DO MINULOSTI (PRAVĚK, STŘEDOVĚK...)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Pravěk, starověk, středověk apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.1.15 PODZIMNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	PODZIMNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Dýňování, drakiáda, vinobraní, Halloween, sv. Kateřina, sv. Martin

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj kooperativních dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

6.1.16 PRÁCE DOSPĚLÝCH

Název integrovaného bloku	PRÁCE DOSPĚLÝCH
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s povoláním a řemesly.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.1.17 PREVENCE ŠIKANY

Název integrovaného bloku	PREVENCE ŠIKANY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Posilování vztahů, kamarádství, ohleduplnost, kooperace

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti sebeovládání	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

6.1.18 PŘÍRODNÍ ZDROJE

Název integrovaného bloku	PŘÍRODNÍ ZDROJE (VODA, VÍTR, APOD.)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Voda, vítr, oheň apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.19 RODINA

Název integrovaného bloku	RODINA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Členové rodiny, znát jejich jména

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	získání relativní citové samostatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

6.1.20 ROK

Název integrovaného bloku	ROK (ROČNÍ DOBY - ZMĚNY)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Roční doby - změny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	spolupracovat s ostatními

6.1.21 SMYSLY

Název integrovaného bloku	SMYSLY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poznávání pomocí smyslů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

6.1.22 SPORTY

Název integrovaného bloku	SPORTY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Zimní a letní sporty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, čínorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

6.1.23 SVĚT KOLEM NÁS

Název integrovaného bloku	SVĚT KOLEM NÁS
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Světadíly, národnosti, jiné kultury, jazyky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.24 U VODY

Název integrovaného bloku	U VODY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život ve vodě a kolem vody během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

6.1.25 UŽITKOVÁ ZVÍŘATA

Název integrovaného bloku	UŽITKOVÁ ZVÍŘATA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Proč je chováme, potraviny.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

6.1.26 V LESE

Název integrovaného bloku	V LESE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v lese během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

6.1.27 V SADU

Název integrovaného bloku	V SADU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v sadu na podzim – sklízení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

6.1.28 V ZAHRADĚ

Název integrovaného bloku	V ZAHRADĚ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v zahradě na během ročních období – setí, sázení, sklizení, živočichové, rostliny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

6.1.29 VE ŠKOLCE

Název integrovaného bloku	VE ŠKOLCE (PRAVIDLA, KAMARÁDSTVÍ, OHLEDUPNOST)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s prostředím MŠ. Znat své jméno, značku, pravidla, kamarádství, ohleduplnost.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

6.1.30 VESMÍR

Název integrovaného bloku	VESMÍR
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s vesmírem, jeho planetami, s planetou Zemí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

6.1.31 VOLNÝ ČAS

Název integrovaného bloku	VOLNÝ ČAS
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hry dětí během roku.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

6.1.32 ZÁCHRANNÉ SLOŽKY

Název integrovaného bloku	ZÁCHRANNÉ SLOŽKY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámit děti s prací složek IZS (policie, záchranná služba, hasiči).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.33 ZDRAVÁ STRAVA

Název integrovaného bloku	ZDRAVÁ STRAVA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s potravinovou pyramidou, zdraví talíř.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.34 ZDRAVÍ

Název integrovaného bloku	ZDRAVÍ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prevence nemocí, zubních kazů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	uvědomění si vlastního těla	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zachovávat správné držení těla

6.1.35 ZIMNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	ZIMNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Karneval, masopust, Tři králové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.1.36 ZNAKY JARA

Název integrovaného bloku	ZNAKY JARA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	První jarní kvítí, jarní počasí, oblečení apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.37 ZNAKY LÉTA

Název integrovaného bloku	ZNAKY LÉTA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru

6.1.38 ZNAKY PODZIMU

Název integrovaného bloku	ZNAKY PODZIMU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj kooperativních dovedností	sledovat očima zleva doprava
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

6.1.39 ZNAKY ZIMY

Název integrovaného bloku	ZNAKY ZIMY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležen k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.40 POHÁDKY

Název integrovaného bloku	ZNAKY PODZIMU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Práce s knihou, pohádky apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Plánování na třídách vychází z integrovaných bloků a z ročního plánu školy. Na pg. radě se společně učitelky dohodnou na tématech, která budou aktuální v daném školním roce a přiřadí si k nim cíl integrovaného bloku společně s dílčími cíli, kompetencemi a očekávanými výstupy. Během tří let platnosti tohoto ŠVP se musí integrovaný blok objevit alespoň jedenkrát v plánu školy, což znamená, že během tří let budou splněny všechny integrované bloky. Pro lepší přehled máme kompetence i dílčí cíle barevně označeny.

V rozpisu témat jsou jednotlivé cíle, které vychází z oblastí i kompetence označeny barevně.

DÍLČÍ CÍLE V OBLASTECH

1. OBLAST BIOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO TĚLO

2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

3. OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ

4. O. SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ – DÍTĚ A SPOLEČNOST

5. OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ - DÍTĚ A SVĚT

KOMPETENCE

1. KOMPETENCE K UČENÍ

2. KOMPETENCE ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

4. KOMPET. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

5. KOMPET. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

Učitelky při plánování přihlížejí i k akcím a projektům školy, mezinárodním akcím, akcím města nebo výstavám apod. Plánují si činnosti, vycházky i zábavné projekty na dané téma cca na 14 dní. Podle potřeb a zájmu dětí se mohou prodloužit nebo naopak zkrátit. V plánech jednotlivých činností nechybí kromě řízených činností i nabídka činností, které učitelka dětem nabízí. Opět pro lepší přehled máme v třídních plánech činnosti rozdělené podle barev.

Pro přehled v Třídních plánech používáme značení jednotlivých činností dle barev.

VÝTVARNÉ A PRACOVNÍ ČINNOSTI

HUDEBNÍ A HUDEBNĚ – POHYBOVÉ ČINNOSTI

ENVIRONMENTÁLNÍ ČINNOSTI

ČINNOSTI PŘEDCHÁZEJÍCÍ ČTENÍ A PSANÍ, ROZVOJ SLOVNÍ ZÁSObY

ČINNOSTI POZNÁVACÍ A ROZVOJ MATEM. CÍTĚNÍ A LOGICKÉHO MYŠLENÍ

ČINNOSTI POHYBOVĚ – SPORTOVNÍ

Učitelky při plánování upravují činnosti podle věku, úrovně rozvoje dítěte a sociálním zkušenostem dětí, pro které je blok připravován. Třídy jsou věkově heterogenní a tomu odpovídá i plánování náplní jednotlivých činností. Pro lepší přehled pro následné hodnocení činností směrem k učitelce, tj. zda

naplánovanou činnost s dětmi splnila nebo nesplnila, či pouze začala, ale nestihla dodělat, semafor. Na základě semaforu si druhá učitelka plánuje činnosti na další týden. Při plánování činností musí učitelky na třídě spolupracovat.

K tomuto účelu používáme tzv. semafor.

SPLNĚNO

SPLNĚNO NAPŮL (POKRAČOVAT, DÁLE OPAKOVAT)

NESPLNĚNO (ZAŘADIT ČINNOST V DALŠÍM TÝDNU)

Vyhodnocení (formativní hodnocení) činností dětí směrem ke kompetencím a očekávaným výstupům zpracovávají učitelky společně s dětmi ve skupinách nebo individuálně a zaznamenají do připravených tabulek. ŠVP příloha č.

Jednotlivé činnosti, které budou učitelky hodnotit, si předem naplánují.

6.3 Dílčí projekty a programy

V naší školce probíhají průběžně projekty na prevenci např. projekt pro předškoláky "Zdravý úsměv", který zařazujeme každý rok, každý rok zařazujeme projekt s akcí i pro rodiče "Dětství bez úrazů" nebo prevenci nemocí. Při těchto akcích spolupracujeme s nemocnicí, se Záchranou službou nebo zdravotnickou školou. Na prevenci kriminality a bezpečnosti dětí spolupracujeme s městskou policií a s hasiči. Hlavním cílem náplně školky jsou i environmentální projekty a akce, vycházky a výlety - vždy to koresponduje s tématy daného školního roku. Při některých větších projektech jsme v minulosti použili dotace z Ústeckého kraje nebo z projektu Zdravé město. Díky těmto dotacím mají děti možnost zkoumat a poznávat život hmyzu, ptáků, rostlin, vodních živočichů a pěstovat zeleninu nebo další plodiny, které se využijí při projektech nebo činnostech ve školce. Každý rok zařazujeme nějaký školní projekt k environmentální výchově, který většinou trvá od jara do léta a jeho součástí bývají i vycházky do okolí města. V minulosti děti absolvovaly "Putování za památnými stromy na Ústecku" nebo "Putování po ústeckých vodopádech". Na jaře roku 2021 nás čeká projekt "Příběh z úlu" a v dalším roce bychom se rádi vrátili k úspěšnému projektu "Studánky víly Rozárky" nebo k projektu "Od zrníčka ke chlebíčku".

7 Systém evaluace

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy. Je to nikdy nekončící proces.

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a možností zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu, který je součástí Ročního plánu školy.

7.1. Vnitřní evaluace školy:

Evaluace probíhá na úrovni školy i na úrovni třídy. Provádí ji ředitelka školy, pedagogický sbor i každý jednotlivý pedagog. Ředitelka vyhodnocuje nejen práci druhých, ale také svoji vlastní. Konkrétní kritéria pro vyhodnocování všech oblastí, které jsou předmětem evaluace, mohou být odvozena z požadavků na předškolní vzdělávání vyjádřených v RVP PV, analýzy nebo předešlého sebehodnocení.

Evaluace školního roku je vždy vyhodnocena společně na červencové radě. Pověřené učitelky do srpna zpracují sebehodnocení a posílají ředitelce podklady ke společnému zpracování, která je předá pověřené učitelce a následně je zpracované přidá do Ročního plánu školy. Na začátku nového školního roku jsou stanoveny cíle evaluace na daný školní rok. Konkrétní cíle jsou rozpracovány vždy na srpnové nebo zářijové radě určitého školního roku – ředitelka školy připraví tabulku s konkrétními cíli a učitelkou, které evaluaci zpracuje. Tabulka je vždy součástí Ročního plánu školy. Cíle vycházejí především ze sebehodnocení školy a zjištění nedostatků nebo z konkrétních situací na MŠ.

Pravidla, podle nichž bude škola postupovat při vytvoření evaluačních otázek:

- Předmět evaluace (co vše budeme v mateřské škole sledovat, na které konkrétní jevy se ve vyhodnocování zaměříme) – cíle budou vždy na jeden konkrétní školní rok. Další cíle budou vycházet především z výsledků evaluace předešlého roku.
- Techniky evaluace (jakými formami, metodami – pozorování, dotazníky, analýzy, hospitace, rozhovory s rodiči, odborníky, dětmi, apod., jakým způsobem budou dané jevy vyhodnocovat)

- Časový plán (konkrétní termíny, či frekvenci, s jakou budou v jednotlivých případech vyhodnocování provádět) – nejčastěji k 30. 6., mimořádně může být i jiný termín – rozpis v Ročním plánu školy.
- Odpovědnost pedagogů (kdo bude za co zodpovědný) – jmenný rozpis viz Roční plán.
- Vyhodnocení daného cíle pověřený pracovník připraví na červencovou radu, kde celé hodnocení bude projednáno a následně pověřený pracovník jeho písemné vypracování předá ředitelce školy do srpnové rady, která sestaví celkovou evaluaci školy za příslušný školní rok. Tato evaluace je součástí Školního plánu na daný školní rok.

TABULKA K SEBEHODNOCENÍ ŠKOLY I K VNITŘNÍ EVALUACI

OKRUH	CÍL	POVĚŘENÍ	TECHNIKY	TERMÍN
Psychosociální podmínky	Individ. potřeby dětí, skup. práce, vztahy, dostatek spontánních činností, apod.	pověřená učitelka	Pozorování, hospitace, rozhovory s rodiči	30. 6.
Materiální a hygienické podmínky školy	Opravy a úpravy prostředí, provedené rekonstrukce, dostatek pomůcek apod.	ředitelka MŠ, pověřená učitelka	Pozorování, analýza, rozhovory	30. 6. 1x za 2 roky
Spolupráce	S určitými institucemi, s rodiči, mezi sebou apod.	pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník	30. 6. 1x za 3 roky.
Vzdělávání dětí	Změny v záznamech, pozorování, organizace, ŠVP, přiměřené pomůcky a didaktický materiál apod.	ředitelka a pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, hospitace, písemné záznamy, videozáznamy	30. 6.
Kontrolní činnost	Systém, pověření pracovníci, plnění	ředitelka MŠ, učitelka	Pozorování, analýza, porady, kontroly	k 30. 6. 1x za 3 roky
Práce pedagogů	Sebereflexe, sebehodnocení, vzdělávání, hospitace, ukázkové hodiny apod.	ředitelka MŠ, zástupkyně	Pozorování, hospitace, rady	k 30. 6. 1x za 2 roky
Životospráva	Zdravá strava, přiměřenost	ved. stravovny a pověřená uč.	Analýza, rozhovory, dotazník	k 30. 6. 1x za 3 roky
Personální podmínky	DVPP, využití učitelky na částečný úvazek, nové učitelky, apod.	ředitelka MŠ	Analýza rozhovory	k 30. 6. 1x za 3 roky
Finanční podmínky ke vzdělání	Nové programy, využití internetu při vzdělávání dětí, učební pomůcky, apod.	ředitelka MŠ	Analýza, rozhovory, pozorování, dotazník	k 30. 6. 1x za 3 roky.
Rozvoj image školy	Image školy v obvodu, web. stránky, portfolia, akce, projekty	Ředitelka, pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník, videozáznamy	30. 6. 1x za 3 roky

Kontroly, které probíhají 1x za 3 roky nebo za 2 roky mohou proběhnout dle potřeb častěji.

7.2. Kontrolní a hospitační činnost

Kontrolovány jsou pracovní povinnosti, které jsou všem pracovníkům známy (viz náplň práce). Kontrolní činnost provádí především ředitelka školy, ale i pověření pracovníci průběžně dle Plánu kontrolní činnosti, který je součástí Ročního plánu. Kontroly mohou proběhnout i mimo plán. Datum kontroly je zapsán do tabulky. Pokud při kontrole nastane problém, je proveden zápis do sešitu včetně opatření.

Součástí kontrolní činnosti jsou i hospitace učitelek, které provádí ředitelka nebo její zástupkyně, dále náslechy u kolegyň. Plán hospitací je také součástí Ročního plánu a vychází především z pozorování a potřeb školy při plnění cílů RVP PV a ŠVP PV. Záznamy o hospitacích jsou uloženy v ředitelně školy. Náslechy u kolegyň si domlouvají učitelky individuálně.

7.3. Výchovně- vzdělávací činnost

Evaluace na třídách probíhá každodenně při zápisu do Třídní knihy. Dále probíhá hodnocení učitelky vždy na závěr týdne – do plánu (semafor), popř. písemně v Závěrech pro další činnost. Učitelky společně vyhodnocují další postupy při vzdělávání dětí s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem.

Co se týče evaluace vzdělávacích výsledků, v předškolním vzdělávání se nejedná o hodnocení dítěte a jeho výkonů ve vztahu k dané normě, ani o porovnávání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou. V důsledku individualizace vzdělávání je pro učitelku a její práci nezbytné sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat (pozorování si učitelky zapisují do tabulek nebo do formulářů) tak, aby mohla každé dítě dobře poznat, porozumět mu a vyhovět jeho individuálním možnostem a potřebám. Učitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, neboť dlouhodobé a systematické sledování a vyhodnocování toho, jak se dítě rozvíjí a jaké pokroky v učení dělá, jí umožňuje vést dítě v souladu s jeho přirozeným rozvojem, plynule, s přiměřenou a postupně narůstající náročností a průběžně mu zajišťovat odpovídající podporu v rozvoji a učení. Neméně důležitým smyslem průběžně prováděné evaluace je včas zachytit u dítěte případné problémy či nedostatky, vyvodit odborně podložené závěry pro další rozvoj dítěte a pomoci dítěti v jejich řešení, eventuálně včas intervenovat další potřebnou odbornou pomocí.

V naší Mateřské škole má každé dítě své **Portfolio**, jehož součástí jsou záznamy vývoje o dítěti z hlediska klíčových kompetencí - očekávaných výstupů (příloha), které vypracovávají učitelky na třídách. Pozorování dětí probíhá tak, aby bylo v tom kterém případě smysluplné a účelné – učitelky si své pozorování zapisují pro lepší přehled do tabulek, které jsou nápomocné především při plánovaném pozorování a následně plánované individuální práci. Součástí Portfolia dítěte jsou pracovní listy, obrázky, grafomotorické cvičení, fotky apod. Písemné záznamy i další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích v jeho rozvoji a učení a jsou považovány za důvěrné. Písemné záznamy jsou přístupné pouze pedagogům v mateřské škole. Učitelky je využívají při své každodenní

práci, při tvorbě individuálního plánu, pro komunikaci s dítětem i pro informaci rodičům a neformální spolupráci s nimi. Před odchodem na základní školu si děti vyplňují sebehodnocení – co se naučily, které si také samy doplňují („navlékají“ si barevné korálky) dle dosažených dovedností. Pokud na školce zůstane dítě s odkladem školní docházky nebo budeme mít na školce dítě nadané, vypracovávají učitelky na třídě na základě vyšetření z PPP a vlastních diagnostických záznamů jejich individuální vzdělávací plán. Individuální plán učitelky vypracovávají i dětem, které mají určité problémy (poruchy soustředění, poruchy výslovnosti, poruchy chování apod.) i při jejich tvorbě vycházejí ze svých záznamů.

7.4. Sebereflexe pedagogů:

Sebehodnocení provádí každá učitelka i ředitelka samostatně, po skončení bloku, ale i průběžně.

Učitelka si během dne může odpovědět na otázky:

- Co se právě teď dítě učí?
- S jakou hodnotou se právě teď setkává?
- Jaký prostor má pro samostatnost?

8 ZÁVĚR

Náš Školní program respektuje hlavní zásady tvorby, které jsou formulované v RVP PPV. Respektuje také vzdělávací obsah i podmínky dané RVP i manuálem k přípravě ŠVP. Školní vzdělávací program MŠ Vinařská je otevřeným dokumentem, který umožňuje další rozvoj školy, příležitostně bude doplňován a obohacován.

V Ústí nad Labem 26.8. 2021

Přílohy tiskopisy:

1. Evaluační list
2. Evaluační list dětí směrem ke kompetencím a očekávaným výstupům
3. Záznamy o vývoji dítěte směrem ke kompetencím
4. Záznamy o dětech
5. Sebehodnocení dítěte - korálky
6. Plán činností (14 denní)
7. Plán Grafomotoriky (roční) dle věku
8. Plán pedagogické podpory

Dalšími přílohami jsou Roční plán školy s plány na logopedickou prevenci, plavání, bruslení, flétničku, jógu. Třídní vzdělávací plány a vnitřní směrnice školy – Školní řád, Organizační řád, BOZP k dětem, Organizační řád školní kuchyně, Provozní řád, Směrnice k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.